

Bővülő szakirodalmi infrastruktúra –

Egyházi felsőoktatási intézmények az EISZ 2014-es programjában

 Az *Elektronikus Információs-zolgáltatás* (EISZ) nemzeti program konzorciális formában segíti a felsőoktatási valamint az akadémiai intézmények színvonalas oktató- és kutatómunkájához szükséges adatbázisok előfizetését. A kínálatban bibliográfiai és teljes szövegű szolgáltatások, multidiszciplináris és szakterületi adatbázisok, aggregált és egyedi kiadói kollekciók is szerepelnek. A 2002-től folyamatosan működő EISZ program ma már a hazai kutatási infrastruktúra szerves részévé vált, segítségével kedvezőbb árakkal és feltételekkel válnak elérhetővé a legfontosabb külföldi tudományos források.

A konzorciumhoz már eddig is csatlakoztak egyházi intézmények. 2013-ban az *Apor Vilmos Katolikus Főiskola*, a *Debreceni Református Hittudományi Egyetem*, a *Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei*, az *Evangélikus Hittudományi Egyetem*, a *Gál Ferenc Főiskola*, a *Károli Gáspár Református Egyetem*, a *Pázmány Péter Katolikus Egyetem*, a *Pécsi Hittudományi Főiskola*, valamint a *Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola* volt az EISZ partnere. Jellemzően a teljes egészében állami támogatással használható EBSCOhost alapszolgáltatást rendelték meg. Szórványosan vettek igénybe önrész megfizetésével járó más tartalomszolgáltatást, ezek között találjuk a JSTOR-t kis számú kollekcióval, az Akadémiai Kiadó elektronikus hozzáférésű folyóiratait és a Web of Science tudománymetriai célokra is használatos adatbázisát.

A 2014-es évre az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) EISZ önrészre is fordítható céltámogatást juttatott a felsőoktatásnak, melyben az egyházi fenntartású intézmények is részesültek. Ennek köszönhetően az egyházi intézményekben is lényegesen kibővíthet a nemzetközi előfizetési adatbázisok köre. A céltámogatás megkönnyíti az állami kedvezménnyel licenszelhető legfontosabb adatbázisok megrendelését. További jelentős hozadék, hogy a támogatott adatbázisokon kívül, konzorciumi összefogással, kedvezőbb árakkal köthető szerződés korábban csak egyedi előfizetéssel biztosított adattárakra is. Várható például, hogy az ATLA (American Theological Library Association) vallástudományi, részben teljes szövegű adatbázisa is szélesebb hazai használói körhöz juthat el az elkövetkező időszakban. Gazdagodhat a rangos, minőségi kiadóktól elektronikusan elérhető folyóiratok választéka és megjelenhetnek a könyvtárakban az e-könyvek is.

A nem-EISZ tagintézmények olvasói, a bibliotékák közötti együttműködés és dokumentumszolgáltatás révén egy kis átfutási idővel juthatnak a teljes szövegű elektronikus folyóiratcikkhez. Az EISZ egyházi partnerei előtt álló feladat kiterjeszteni az Egyházi Könyvtárak Egyesülése (EKE) hálózatára a könyvtárközi cikk-kérések teljesítését. A felhasználók tájékoztatását az UNITAS portálja is segítheti, ahol már ki van alakítva az „Adatbázisok” felület. Itt jelenleg egyetlen előfizetett szolgáltatás található (ATLA a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán, Budapest). Az EISZ

keretében megrendelt, általában egy éves felhasználási időszakra beszerzett adatbázisok jegyzéke a hozzáférési információkkal és a szabadon elérhető keresőfelületek útvonalával az év folyamán várhatóan a portálon és az egyes könyvtárak honlap-

jain is megjelenik. Érdemes figyelni az ezzel kapcsolatos híreket és élni a megnyíló lehetőségekkel.

Dr. Dudás Anikó

Pázmány Péter Katolikus Egyetem – tudományszervezési referens

IKON ÉS EREKLYE: KÉPTISZTELET KELETEN ÉS NYUGATON

A Pannonhalmi Főapátság időszaki kiállítása, 2014. március 21. – november 11.

A kiállítás a keresztény képhasználat kérdéseit járja körül: bemutatja azt a folyamatot, amelynek során a görög kereszténységben kialakuló markáns képtisztelet átalakította a nyugati képhasználatot és megalapozta magát a kép fogalmát a nyugati művészetben.

A tárlatot, amelynek kurátora Bokody Péter művészettörténész, a március 21-i Szent Benedek-ünnep alkalmával Klaniczay Gábor egyetemi tanár nyitotta meg.

A kiállításra került anyag mind történeti, mind művészettörténeti értékét tekintve **rendkívüli**, számos, Magyarországon még nem látott tárgy is helyet kapott benne.

A bemutatott **ikonok** közül kiemelkedik a zadari Egyházművészeti Kiállítás 13. századi Mária-ikonja. Emellett látható egy 15. századi Mária-ikon a Szépművészeti Múzeumból és egy 18. századi Megváltó-ikon a szentendrei Szerb Egyházi Múzeumból. A Pannonhalmi Főapátság saját gyűjteményéből két 17. századi Deészisz-ikont láthatnak az érdeklődők.

A tárlaton három **ereklye** is megtekinthető: nemzetközi viszonylatban is kiemelkedik a melki Bencés Apátságból va-

ló 13. századi fejereklyetartó, a zadari Egyházművészeti Kiállításról egy 14. századi Keresztelő Szent János kézerereklyetartó és egy 1332-re datált Mária Magdolna ereklyetartó büszt is.

A kiállítást Nagy Dénes **dokumentumfilmje** zárja, amely két középkori helyszínre vezeti el a látogatót: a burgundiai Vézelay katedrálisába, ahol Mária Magdolna ereklyéjét őrzik, és a bukovinai Sucevita román ortodox kolostorába, amely kívülről is festett templomáról híres. A film a két monasztikus szerzetesi közösség életébe pillant be, s rajtuk keresztül jelenik meg e két eltérő világ erős atmoszférája: színei, fényei, csendje és a szent tárgyakhoz való viszonya.

A kiállítás **célja**, hogy a látogató szembesüljön a görög és latin képtisztelet összefonódó történetével, amely mind valástörténeti, mind pedig művészettörténeti szempontból különösen jelentős.

A könyvtárpépület földszintjén található kiállítóteremben a tárlat **megtekinthető** apátsági tárlatvezetés keretében, vagy külön belépőjeggyel önállóan, az Apátság turisztikai nyitva tartási idejében: